

تیتیر های امر وز

سرلشکر باقری بر آمادگی نیروهای مسلح
برای حفاظت از منافع ملی تأکید کرد

مدافعان
خلیج فارس

صفحه ۲

گزارش میدانی «وطن امروز» از مشکلات پروژه‌های
نهیضت ملی مسکن از دیدگاه مردم و کار شناسان

مسکن ملی
در بن‌بست

صفحه ۳

رئیس‌جمهور روسیه پیشنهاد برگزاری مذاکرات
مستقیم با اوکراین را مطرح کرد

اسلاوها در استانبول

صفحه ۷

«وطن امروز» از ضعف نظارت دولتی
بر تورهای غیرمجاز ایران‌گردی گزارش می‌دهد

گردشگری
در تورهای سیاه

صفحه ۴

شرحی بر پایان جنگ آمریکا
علیه‌نصارالله یمن

شکست ابر قدرت

۶ مه / ۱۶ اردیبهشت، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در دیدار با مارک کارنی، نخست‌وزیر کانادا اعلام کرد کمپین بمباران سنگین ایالات متحده علیه حوثی‌ها در یمن به پایان رسیده است. این تصمیم پس از ۵۰ روز حملات گسترده به بیش از ۱۰۰۰ هدف جداگانه، تحت عنوان عملیات «رایزر خشن»، نشان‌دهنده عقب‌نشینی آشکار آمریکا در برابر مقاومت حوثی‌ها بود. ترامپ ادعا کرد حوثی‌ها «دیگر نمی‌خواهند بجنگند» و آمریکا «حرف آنها را می‌پذیرد» و بمباران‌ها را متوقف خواهد کرد اما این ائت‌س - که تنها حملات مستقیم بین آمریکا و حوثی‌ها را متوقف می‌کند - مواضع اولیه حوثی‌ها را تغییر نداد. آنها همچنان با قدرت به حملات خود علیه اسرائیل و کشتی‌های مرتبط با این رژیم ادامه می‌دهند و اعلام کرده‌اند حملات تا پایان جنگ غزه متوقف نخواهد شد.

این نتیجه، پیروزی درخشان حوثی‌ها در یک نبرد نامتقارن علیه یک ابرقدرت را به نمایش گذاشت و بار دیگر ثابت کرد ایالات متحده، با وجود برتری نظامی، در برابر گروه‌های مقاوم و مصمم مانند حوثی‌ها ناتوان است.

حوثی‌ها - گروهی که از اوایل قرن حاضر در کوهستان‌های یمن ریشه دوانند - با تکیه بر اراده قوی، تاکتیک‌های هوشمندانه و حمایت مردمی، بار دیگر توانایی خود را برابر قدرت‌های بزرگ به اثبات رساندند. کمپین آمریکا که با هدف بازگرداندن آزادی ناپوری در دریای سرخ آغاز شده بود، بیش از ۲ میلیارد دلار هزینه داشت و از پیشرفته‌ترین تسلیحات، از جمله بمب‌افکن‌های «ای ۲ استیلت» و پهپادهای «م‌کیو ۹ رپر» استفاده کرد. اما این حملات نه‌تنها نتوانست

حوثی‌ها را تضعیف کند، بلکه جایگاه آنها را در یمن و منطقه تقویت کرد. محمد عبدالسلام، سخنگوی حوثی‌ها این توافق را «پیروزی بزرگ یمن» خواند و اینکه این گروه با حفظ مواضع خود، آمریکا را وادار به عقب‌نشینی کرده است. گزارش فارن افرز، نوشته «پریل انگلی‌الی» نیز این پیروزی را تأیید می‌کند و نشان می‌دهد حوثی‌ها با ایستادگی در برابر حملات آمریکا، نه‌تنها مقاومت کردند، بلکه به قدرتی منطقه‌ای تبدیل شدند.

یکی از عوامل کلیدی موفقیت حوثی‌ها، توانایی آنها در استفاده از کوه‌های یمن به عنوان یک مزیت استراتژیک است. آنها با تجربه سال‌ها مبارزه با دولت مستعفی یمن و ائتلاف تحت رهبری سعودی، مهارت بی‌ظیری در حفاظت از رهبران و منابع خود دارند.

ادامه در صفحه ۷

گروه سیاسی: دور چهارم مذاکرات هسته‌ای میان ایران و آمریکا دیروز در مسقط برگزار شد. این بار اما برخلاف ۳ دور گذشته، پیش‌بینی‌ها از مذاکرات چندان امیدوار کننده نبود. آمریکایی‌ها در روزهای منتهی به مذاکرات یکشنبه، با تغییر موضع نسبت به غنی‌سازی در ایران و طرح ادعای برچیده شدن کل برنامه غنی‌سازی، اصطلاحاً زیر میز زدند. هم ترامپ و هم ویتکاف در اظهارنظرهایی تأکید کردند همه فعالیت‌های غنی‌سازی ایران باید برچیده شود.

به گزارش «وطن امروز»، ویتکاف البته با را فراتر از این هم نهاد. او روز جمعه در اظهارنظری عجیب گفت ادامه یافتن مذاکرات هسته‌ای با ایران، به حساب ایران درباره خواسته آمریکا برای برچیده شدن کل برنامه غنی‌سازی وابسته است. ویتکاف همچنین تأکید کرد روز یکشنبه آنها فقط یک جواب از عراقچی می‌خواهند.

ایسن اظهارات ویتکاف نشانگر این بود که تیم آمریکایی در مذاکرات هسته‌ای با ایران، به دنبال اعمال یک فشار شدید بر تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران است. بر همین اساس، بسیاری با توجه به موضوع قطعی ایران مبنی بر غیرقابل تغییر بودن اصل غنی‌سازی در ایران، درباره واکنش ویتکاف به این موضوع قطعی ایران گمانه‌زنی می‌کردند. برخی نیز معتقد بودند در صورتی که ویتکاف روی گرفتن یک پاسخ نه یا بله از عراقچی اصرار کند، با یک نه بزرگ از سوی عراقچی مواجه خواهد شد. در این حالت طرف آمریکایی طبق اظهارات ویتکاف، باید موضعی منفی درباره این دور از مذاکرات گرفته یا حتی از شکست مذاکرات با ایران بگوید. به هر حال مذاکرات یکشنبه در مسقط در حالی برگزار شد که همه منتظر بودند ببینند آیا ویتکاف در مذاکره با عراقچی، آنچه را وعده داده بود اجرا خواهد کرد؟ آیا او مطالبه آمریکا یعنی برچیده شدن همه

فعالیت‌های غنی‌سازی ایران را مطرح می‌کند و از عراقچی خواهد خواست در پاسخ به این مطالبه آمریکا تنها یک جواب «بله یا خیر» بدهد؟ مذاکرات دیروز در مسقط برگزار شد. ۳ ساعت طول کشید و پس از برگزاری آن، استیو ویتکاف به سرعت مسقط را ترک کرد. نخستین واکنش به مذاکرات توسط سخنگوی وزارت خارجه ایران مطرح شد. اسماعیل بقایی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «چهارمین دور مذاکرات غیرمستقیم ایران - آمریکا دقایقی قبل پایان یافت. مذاکرات دشوار اما مفید برای درک بهتر از مواضع یکدیگر و یافتن راه‌هایی معقول و واقع‌بینانه برای حل مسائل مورد نظر. زمان و مکان دور بعدی گفت‌وگو‌ها توسط هماهنگ‌کننده عمانی اعلام خواهد شد.»

این واکنش بقایی به مذاکرات، شفاف بود. او این مذاکرات را از این حیث مفید دانست که طرفین درک بهتری از مواضع یکدیگر داشتند. این بخش از پست بقایی، این ذهنیت را ایجاد کرد که ایران پاسخ واضح و شفافی به مواضع طرف آمریکایی درباره برچیده شدن فعالیت‌های غنی‌سازی در ایران داده و طرف آمریکایی این موضع ایران را به صورت شفاف فهمیده است. اینکه طرف عمانی، زمان و مکان بعدی مذاکرات را مشخص می‌کند نیز به این معناست که ویتکاف به واشنگتن رفته است تا ترامپ را از مواضع طرف ایرانی مطلع کند. بر همین اساس، ادامه یافتن مذاکرات تابع واکنش ترامپ به مواضع ایران است. سایر روایت‌ها بویژه روایت‌هایی که رسانه‌های نزدیک به طرف آمریکایی از مذاکرات منتشر کردند نیز نشان می‌دهد مذاکرات، آنگونه که ویتکاف قبل از آن وعده داده بود، فضای صفر و صدی نداشته است. آکسیوس در این باره به نقل از یک مقام

آمریکایی نوشت: «توافق حاصل شد که مذاکرات با ایران برای ادامه بررسی جنبه‌های فنی پیش برود. ما از نتیجه امروز دلگرم شده‌ایم و مشتاقانه منتظر نشست بعدی‌مان هستیم که در آینده نزدیک برگزار خواهد شد.» جالب اینکه این روایت آکسیوس، در خبرگزاری رویترز نیز منتشر شد. بر اساس روایت آکسیوس و رویترز، مشخص است آمریکایی‌ها نمی‌خواهند آنگونه که پیش‌تر وعده داده بودند و ایران را تهدید کرده بودند، یک پالس منفی از مذاکرات ارسال کنند و این دقیقاً بر خلاف آن چیزی است که ترامپ و بویژه ویتکاف در روزهای اخیر سعی کرده بودند القا کنند.

یک بار دیگر ماجرا را مرور کنیم. تیم مذاکره‌کننده آمریکا در ۳ دور مذاکرات گذشته، درباره چارچوب مذاکره، همچنین مبنای آن با طرف ایرانی به توافق رسیده بود. بویژه موضوع غنی‌سازی در سطح ۲۶۷ درصد مورد تأیید آنها قرار گرفته بود. به مرور اما طرف آمریکایی موضع خود درباره غنی‌سازی را تغییر داد و تأکید کرد کل برنامه غنی‌سازی ایران باید تعطیل شود. آمریکایی‌ها قبل از آغاز دور چهارم مذاکرات در مسقط، تصریح کرده بودند در این دور، فقط می‌خواهند از عراقچی یک جواب بله یا خیر بشنوند و سپس تأکید کردند آینده مذاکرات به پاسخ عراقچی بستگی دارد. بر همین اساس کارشناسانی که می‌دانستند پاسخ ایران به این زیاده‌خواهی و بدعهدی طرف آمریکایی، یک نه بزرگ است، پیش‌بینی می‌کردند پس از ابلاغ این موضع ایران، احتمالاً ویتکاف یا سایر مقامات آمریکایی، پالس شکست مذاکرات را بدهند و فشار بر ایران و گزینه حمله نظامی را برجسته‌تر از قبل کنند. هم‌زمان برخی منابع در ایران اعلام کردند به عراقچی گفته شده در صورتی که طرف آمریکایی روی شنیدن پاسخ بله یا خیر اصرار ورزد، او یک نه

در برابر تهدید «سازوکار ماشه» سیاست «دلجویی از متجاوز» جواب عکس می‌دهد

در دنیای چمبرلین‌ها تو چرچیل باش

توافق برجام به این جمع‌بندی برسد که ایران به تعهداتش پایبند نبوده، می‌تواند روند بازگرداندن خودکار تحریم‌های سازمان ملل را کلید بزند. در این سازوکار، برخلاف عرف رای‌گیری‌های شورای امنیت، «حق وتو» در مقابل بازگشت تحریم‌ها عمل نمی‌کند، به بیان ساده‌تر یعنی دیگر حق وتوی چین و روسیه در برابر بازگشت تحریم‌ها محلی از اعراب ندارد، بلکه اگر حتی یک عضو (مثلاً آمریکا یا یکی از ۳ کشور اروپایی) درخواست بازگرداندن تحریم‌ها را مطرح کند، ظرف ۳۰ روز کل تحریم‌های شورای امنیت به صورت اتوماتیک بازخواهد گشت، مگر آنکه کشور رای دهد تحریم‌ها نباید بازگردد؛ که با توجه به حق وتوی همان کشور پیشنهاددهنده، این رای‌گیری عملاً بی‌اثر است. بر اساس این سازوکار، «نوانمندی» بازگرداندن تحریم‌ها به‌جای اینکه به جلب نظر همه اعضا یا اکثریت اعضا منوط شود، به

هر یک از اعضای توافق در این باره اختیار تام داده شده است به‌تنهایی بتواند همه تحریم‌ها را بازگرداند و برای توقف این روند، ایران هیچ کاری نمی‌تواند انجام دهد. یعنی اگر شورای امنیت به نفع ایران رای دهد، با حق وتوی عضو برجانی که عضو شورای امنیت است - آمریکا، انگلیس و فرانسه - رای شورا باطل می‌شود و همه تحریم‌ها جنبه حقوقی و قانونی می‌یابد. این بازگشت یک تفاوت با دفعات پیشین دارد و آن اینکه این بار نماینده ایران جناب آقای ظریف هم آن را پذیرفته و امضا کرده است. به بیان ساده، همه اعضای امضاکننده برجام، جز آلمان که عضو دائم شورای امنیت نیست، می‌توانند بدون تأمین نظر اکثریت، با اقدام یکجانبه، همه تحریم‌های شورای امنیت را علیه ایران فعال کنند و در این میان، آقای ظریف وزیر وقت امور خارجه و حسن روحانی، رئیس‌جمهور وقت هم این توانمندی را در اختیار نه

اصلی مذاکرات گفت: غنی‌سازی در ایران و رفع تحریم‌ها ۲ موضوع اصلی مذاکره هستند. از نظر ما غنی‌سازی یک موضوعی است که حتماً باید ادامه پیدا کند و هیچ جای مصالحه درباره آن وجود ندارد. ممکن است برای ایجاد غنی‌سازی، اندازه‌اش، سطح و میزانش به جهت اعتمادسازی مثلاً در یک دوره‌ای محدودیت‌هایی قائل شویم ولی اصل غنی‌سازی اصلاً قابل مذاکره نیست. عراقچی افزود: همین‌طور بحث تحریم‌ها؛ منظور ما و مقصود ما از مذاکره طبیعی است که رفع تحریم‌هاست. رفع تحریم‌ها در هر شرایطی یکی از پایه‌های مذاکره ما است. این مورد توافق ۲ طرف قرار دارد.

اظهارات عراقچی درباره محتوای دور چهارم مذاکرات البته یک نکته قابل تأمل دارد. طی ۴ دوری که مذاکرات هسته‌ای برگزار شده، صرفاً یک روایت ثابت با کلمات ثابت درباره محتوای مذاکرات مطرح شده است. هنوز مشخص نیست در ۴ دور مذاکره که بیش از یک ماه به طول انجامیده، چه کلیات یا جزئیاتی مورد توافق طرفین قرار گرفته است و اساساً آیا مذاکرات در مسیر یک توافق قرار دارد یا خیر؟ نکته دیگر، تحلیل رفتار طرف آمریکایی است که نشان می‌دهد شایبه‌ها و تردیدهایی جدی درباره اراده و تمایل دولت ترامپ برای انجام توافق با ایران وجود دارد. با گذشت بیش از یک ماه از آغاز مذاکرات، آمریکایی‌ها درباره یکی از موضوعات بدیهی و اصول ایران در مذاکره، تغییر موضع داده‌اند و خواستار توقف همه فعالیت‌های غنی‌سازی ایران شده‌اند. این یکی از نشانه‌هایی است که اراده جدی آمریکا را برای توافق با ایران زیر سوال می‌برد. به هر حال مذاکرات در شرایطی است که نه نشانه‌ای از پیشرفت آن وجود دارد و نه اراده‌ای از سوی طرف آمریکایی برای توافق دیده می‌شود ولی شاید تمایلی هم نداشتند این مذاکرات فعلاً به شکست منتهی شود.

■ ظرافت ظریف در ابهام‌آفرینی

محمدجواد ظریف، وزیر وقت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، تیرماه ۹۴ در گفت‌وگویی تلویزیونی با صراحت در رد کمال عدم صداقت که البته می‌توان نام دیگری نیز بر آن نهاد، اعلام کرد: «صلا چیزی به اسم مکانیزم ماشه وجود ندارد.

ادامه در صفحه ۲